

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
обліку і бізнес-консалтингу
Протокол № 6 від 20.12.2024

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ В ОПОДАТКУВАННІ
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

07 "Управління та адміністрування"
071 "Облік і оподаткування"
перший (бакалаврський)
"Облік і аудит"

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
українська

Розробник:
к.е.н, доц.

Ольга ФАРТУШНЯК

Завідувач кафедри
обліку і бізнес-консалтингу
д.е.н., проф.

Андрій ПИЛИПЕНКО

Гарант програми
к.е.н, доц.

Ольга ФАРТУШНЯК

Харків
2025

ВСТУП

Система оподаткування є однією з найбільш суперечливих і функціонально багатограних складових соціально-економічних відносин. Вона виконує не лише фіскальну функцію, але й спрямовує господарську діяльність на підтримку розвитку національної економіки. Сучасна податкова система значно впливає на формування та зростання валового внутрішнього продукту й національного доходу, їх розподіл та споживання. Це, у свою чергу, визначає розвиток окремих підприємств і галузей економіки, а також впливає на добробут і рівень життя населення. Різноманітність податкових систем вимагає застосування спеціальних механізмів для визначення бази оподаткування, використання різних ставок, а також залучення різноманітних джерел для покриття податків і зборів (обов'язкових платежів).

Дисципліна «Облік і звітність в оподаткуванні» охоплює теоретичні та методичні засади організації податкового обліку, а також практичні аспекти його ведення на підприємствах за основними видами податків і зборів. Під час навчання розглядаються спільні риси та суперечності між бухгалтерським і податковим обліком. Особлива увага приділяється правилам оформлення первинної документації та ведення податкових реєстрів, а також загальним вимогам, яких слід дотримуватися при складанні податкової звітності.

Навчальна дисципліна «Облік і звітність в оподаткуванні» є вибірковою навчальною дисципліною, що вивчається відповідно до навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр».

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування знань та навичок щодо ведення податкового обліку та звітності з різних податків, зборів та обов'язкових платежів.

Завдання цього курсу включають:

засвоєння ключових принципів, особливостей та механізмів оподаткування суб'єктів господарювання;

набуття практичних навичок організації та ведення податкового обліку, а також складання звітності за основними видами податків і зборів (обов'язкових платежів) відповідно до чинного законодавства;

вивчення особливостей застосування спрощеної системи оподаткування для суб'єктів малого та середнього бізнесу;

формування умінь аналізувати зміни в податковому законодавстві та адаптувати облікові процедури до нових вимог;

розвиток здатності самостійно приймати рішення щодо оптимізації податкових зобов'язань підприємства у межах законодавства.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес організації податкового обліку та здійснення господарських операцій на підприємствах.

Предметом навчальної дисципліни виступає методологія ведення податкового обліку та складання звітності суб'єктами господарювання.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Програмні результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
ПР02, ПР03, ПР04, ПР05, ПР06, ПР07, ПР 12	ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК04, ЗК06 СК02, СК03, СК04, СК08

де, ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР07. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.

ПР12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Загальні основи податкового обліку. Облік податку на прибуток підприємств та ПДВ

Тема 1. Податковий облік: його зміст та організація на підприємстві.

1. Податки як соціально-економічна категорія, функції податків.

Історичні передумови виникнення в суспільстві податків. Поняття податків та зборів та їх характерні особливості. Функції податків.

2. Елементи податку та їх характеристика.

3. Податкова система України та принципи її побудови.

Принципи побудови Податкової системи України. Загальнодержавні та місцеві податки і збори.

4. Поняття податкового обліку та його основні характеристики.

Сутність податкового обліку та його структура. Спільні риси та розбіжності бухгалтерського та податкового обліку.

5. Предмет податкового обліку та методи його ведення на підприємстві.

Предмет та методи ведення податкового обліку. Сучасні підходи до ведення податкового обліку.

Тема 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств.

1. Суб'єкти та об'єкт оподаткування, ставки податку на прибуток, порядок сплати податку.

Платники податку на прибуток. Порядок формування об'єкта оподаткування. Податкова база. Ставки податку на прибуток. Порядок сплати податку на прибуток.

2. Доходи підприємства в податковому обліку – поняття, склад, порядок визнання.

Структура оподатковуваних доходів з податку на прибуток. Доходи, що не враховуються для визначення об'єкта оподаткування. Порядок визнання доходів з метою оподаткування.

3. Витрати підприємства – поняття та склад в оподаткуванні.

Класифікація податкових витрат з податку на прибуток. Витрати, що не враховуються для визначення об'єкта оподаткування. Витрати подвійного призначення. Обмеження щодо включення витрат при визначенні податкового зобов'язання з податку на прибуток. Порядок визнання витрат з метою оподаткування.

4. Особливості врахування окремих видів витрат при визначенні об'єкта оподаткування.

Особливості врахування окремих видів витрат при визначенні об'єкта оподаткування, а саме: витрат понесених платником податку у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у пов'язаних осіб; витрат на відрядження;

витрат на навчання; витрат від здійснення кредитно-депозитних операцій; витрат від благодійництва.

5. Амортизація основних засобів і нематеріальних активів: поняття та методи нарахування. Визначення вартості об'єктів амортизації та порядок нарахування амортизації.

Витрати, що підлягають амортизації. Витрати, що не підлягають амортизації. Класифікація груп основних засобів та інших необоротних активів, нематеріальних активів. Методи нарахування амортизації, що застосовуються в податковому обліку. Формування первісної вартості необоротних активів. Порядок нарахування амортизації.

6. Витрати на ремонт, реконструкцію та інші поліпшення основних засобів в податковому обліку. Податкові наслідки операцій з вибуття основних засобів.

Види ремонту основних засобів. Витрати на ремонт, що включаються до первісної вартості основних засобів. Витрати на ремонт, що включаються до витрат поточного періоду. Податкові наслідки ліквідації або продажу основних засобів.

7. Оподаткування операцій з розрахунками в іноземній валюті.

Порядок визначення курсових різниць. Види курсових різниць. порядок включення курсових різниць до податкових доходів та витрат.

8. Оподаткування дивідендів.

Поняття дивідендів та джерело їх походження. Податкові наслідки отримання або виплати дивідендів. Порядок нарахування та сплати авансових внесків податку на прибуток з дивідендів.

9. Сумнівна і безнадійна заборгованість в податковому обліку.

Порядок врегулювання сумнівної та безнадійної заборгованості. Ознаки безнадійної заборгованості. Податкові наслідки списання безнадійної заборгованості.

10. Декларація з податку на прибуток підприємств.

Структура податкової декларації з податку на прибуток підприємства та додатки до неї. Види податкової декларації. Порядок заповнення податкової декларації. Строки подання податкової декларації до податкових органів. Адміністративна відповідальність платника податку на прибуток.

Тема 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість.

1. Платники податку на додану вартість, умови їх реєстрації. Податкові періоди.

Податок на додану вартість та його характеристика. Платники ПДВ та їх реєстрація. Звітний податковий період.

2. Об'єкт оподаткування податком на додану вартість. Порядок визначення бази оподаткування, ставки податку.

Визначення об'єкту оподаткування податком на додану вартість. Операції, що не є об'єктом оподаткування ПДВ. Операції звільнені від оподаткування. Ставки ПДВ.

3. Первинні документи з ведення податкового обліку ПДВ.

Порядок складання податкової накладної, розрахунку-коригування, реєстру виданих та отриманих податкових накладних. Етапи реєстрації податкових

накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних. Надання Єдиного реєстру до податкових органів.

4. Правила ведення податкового обліку ПДВ.

Податкове зобов'язання, податковий кредит та дата їх виникнення. порядок відображення податкового кредиту за операціями, що не підтверджені податковими накладними чи митними деклараціями.

5. Бюджетне відшкодування ПДВ.

Податкові наслідки з ПДВ за експортними операціями. Загальний алгоритм бюджетного відшкодування ПДВ.

6. Декларація з ПДВ.

Структура податкової декларації з ПДВ. Види податкової декларації. Порядок заповнення податкової декларації. Строки подання податкової декларації до податкових органів. Адміністративна відповідальність платника податку на додану вартість.

Змістовий модуль 2. Облік інших податків та платежів

Тема 4. Податковий облік та звітність з податку з доходів фізичних осіб.

1. Платники податку, об'єкт та база оподаткування, ставки податку.

Податок на доходи фізичних осіб та його платники. Об'єкт оподаткування ПДФО резидента та нерезидента України. Склад оподатковуваного доходу фізичних осіб. Доходи фізичних осіб, що не включаються до розрахунку оподатковуваного доходу. Ставки податку.

2. Податкова соціальна пільга – сутність та правила застосування.

Сутність та правила застосування податкової соціальної пільги. Порядок розрахунку та розмір податкової соціальної пільги. Застосування податкової соціальної пільги для різних категорій фізичних осіб.

3. Сутність і порядок застосування податкової знижки.

Податкова знижка як соціальна категорія. Обмеження на право застосування податкової знижки. Податкова знижка за витратами пов'язаними з іпотечним житловим кредитуванням. Податкова знижка за витратами на оплату навчання. Податкова знижка на суми у вигляді пожертвувань або благодійних внесків.

4. Особливості оподаткування окремих видів доходів.

Особливості оподаткування окремих видів доходів, а саме: оподаткування дивідендів при їх виплаті фізичним особам; оподаткування благодійної допомоги; оподаткування виграшів та призів; оподаткування суми надміру витрачених коштів, отриманих платником податку на відрядження або під звіт, не повернутої у встановлений строк; оподаткування операцій з продажу нерухомого майна; спадщини.

5. Доходи як додаткові блага та їх оподаткування.

Доходи що належать до додаткового блага та їх оподаткування. Доходи що не належать до додаткового блага.

6. Звітність з ПДФО.

Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку. Види податкового розрахунку. Порядок заповнення податкового розрахунку. Строки надання податкового розрахунку до податкових органів. Адміністративна відповідальність платника податку з доходів фізичних осіб.

Тема 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування.

1. Загальне поняття спрощеної системи оподаткування.

Критерії визнання суб'єктами малого підприємництва. Групи суб'єктів господарювання для сплати єдиного податку. Обмеження суб'єктів господарювання за видами діяльності при обранні спрощеної системи оподаткування. податки та збори, що не сплачуються спрощенцями.

2. Порядок визначення доходів та їх склад.

Склад доходів суб'єктів господарювання, що обрали спрощену систему оподаткування. Доходи, що не включаються до бази оподаткування єдиними податком. Дата визнання доходів при розрахунку єдиного податку.

3. Ставки єдиного податку.

Фіксовані та відсоткові ставки єдиного податку. Перехід платників єдиного податку до інших груп.

4. Порядок і строки сплати, звітність платників єдиного податку.

Податковий звітний період платників єдиного податку. Порядок нарахування та сплати єдиного податку. Порядок заповнення розрахунку єдиного податку. Види податкового розрахунку. Порядок заповнення податкового розрахунку суб'єктом малого підприємництва – юридичною особою. Строки надання розрахунку до податкових органів. Адміністративна відповідальність платника єдиного податку.

Тема 6. Податковий облік та звітність за платою за землю.

1. Правові підстави землекористування в Україні.

Правові підстави землекористування в Україні відповідно до чинного законодавства.

2. Форми плати за землю, платники земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності. Пільги зі сплати земельного податку.

Сутність плати за землю та її форми. Платники земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності. Види земельних ділянок. Земельні ділянки, що не підлягають оподаткуванню. Пільги зі сплати земельного податку.

3. Об'єкт та база оподаткування земельного податку. Ставки податку та порядок його обчислення.

Об'єкт та база земельного податку. Нормативна та експертна грошова оцінка земельних ділянок. Ставки земельного податку. Порядок обчислення земельного податку за землі сільськогосподарського призначення та землі населених пунктів. Особливості обчислення земельного податку за землі, грошова оцінка яких не проведена. Особливості обчислення земельного податку за земельні ділянки

несільськогосподарських угідь, розташованих за межами населених пунктів. Порядок стягнення та сплати орендної плати за землю.

4. Звітність за платою за землю.

Податковий звітний період платників плати за землю. Склад звітності з плати за землю, порядок її надання та сплати зобов'язань. Строки надання розрахунку до податкових органів. Адміністративна відповідальність платників податку.

Тема 7. Податковий облік та звітність сільськогосподарських виробників.

1. Платники фіксованого сільськогосподарського податку, умови їх реєстрації, податкові періоди.

Поняття фіксованого сільськогосподарського податку. Платники податку. Умови реєстрації платником ФСП. Податки і збори, які не сплачують платники ФСП. Податковий (звітний) період для ФСП.

2. Об'єкт та база оподаткування, ставки податку.

Об'єкт оподаткування ФСП. Визначення бази оподаткування ФСП. Ставки податку.

3. Звітність з ФСП та порядок сплати податку.

Податкова декларація з ФСП та порядок її надання. Порядок сплати ФСП. Адміністративна відповідальність платників податку.

Тема 8. Податковий облік та звітність з інших податків, зборів й обов'язкових платежів.

1. Податковий облік та звітність акцизного податку.

Платники акцизного податку та об'єкт оподаткування. База оподаткування, ставки та порядок обчислення акцизного податку. Порядок маркування підакцизної продукції. Дата виникнення податкових зобов'язань щодо підакцизних товарів. Податковий звітний період, строки сплати та звітність акцизного податку.

2. Податковий облік та звітність митних операцій.

Мито, митні збори, митні платежі. Види мита та їх характеристика. Порядок визначення митної вартості та мита. Пільги щодо ввільненого (вивільненого) мита. Механізм нарахування та сплати мита.

3. Податковий облік та звітність з екологічного податку.

Платники екологічного податку. Об'єкти, база оподаткування та ставки екологічного податку. Порядок складання Податкової декларації екологічного податку, строки її подання та сплати зобов'язання.

4. Податковий облік та звітність зі збору за першу реєстрацію транспортного засобу.

Перша реєстрація транспортного засобу. Платники та об'єкти оподаткування. Пільги зі сплати збору за першу реєстрацію транспортного засобу. База оподаткування для нарахування збору. Порядок обчислення, строки сплати та звітність зі збору за першу реєстрацію транспортного засобу.

5. Податковий облік та звітність зі збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства.

Платники збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства. Об'єкт оподаткування та ставка збору. Порядок звітування та сплати збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства.

6. Податковий облік та звітність зі збору за спеціальне використання води.

Платники та об'єкт оподаткування збором за спеціальне використання води. Випадки, в яких збір за спеціальне використання водних ресурсів не нараховується. Порядок звітування та сплати збору за спеціальне використання води.

7. Податковий облік та звітність з плати за користування надрами.

Поняття плати за користування надрами. Платники плати за користування надрами. Об'єкт і база оподаткування. Порядок звітування та сплати плати за користування надрами.

8. Податковий облік та звітність туристичного збору.

Об'єкт оподаткування та ставки туристичного збору. Пільги щодо сплати туристичного збору. Платники та строки сплати туристичного збору. База оподаткування для визначення суми туристичного збору. Порядок звітування та сплати туристичного збору.

9. Збір за місця для паркування транспортних засобів.

Платники збору за місця для паркування транспортних засобів. Об'єкт та база оподаткування, ставки збору за місця для паркування транспортних засобів. Методика нарахування та сплати збору за місця для паркування транспортних засобів. Звітний період, звітність зі збору за місця для паркування транспортних засобів.

Перелік практичних та лабораторних занять за навчальною дисципліною наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) та лабораторних занять / завдань

Назва теми	Зміст
ТЕМА 1. Податковий облік: його зміст та організація на підприємстві	Практичне завдання 1. Порівняння видів господарського обліку та їх характеристика Лабораторна робота 1. Реєстрація користувача і підприємства у інформаційній базі. Внесення первинних даних щодо підприємства. Заповнення довідників: номенклатура, контрагенти, банківські рахунки, каси, співробітники
ТЕМА 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	Практичне завдання 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток (визначення податкових доходів та витрат з податку на прибуток; особливості оподаткування операцій з необоротними активами; розрахунок податку на прибуток та заповнення декларації)
ТЕМА 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість	Практичне завдання 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість. (облік податкових зобов'язань з ПДВ; облік податкового кредиту з ПДВ; податкова декларація з ПДВ)

Назва теми	Зміст
	Лабораторна робота 2. Облік ПДВ та складання податкових накладних, розрахунок коригування та декларації з ПДВ
ТЕМА 4. Податковий облік та звітність з податку з доходів фізичних осіб	Практичне завдання 4. Податковий облік та звітність з ПДФО (розрахунок ПДФО; застосування податкових пільг з ПДФО; Податковий розрахунок з ПДФО) Лабораторна робота 3. Облік податку на доходи та складання звіту
ТЕМА 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування	Практичне завдання 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування (визначення єдиного податку для різних груп спрощенців; Податковий розрахунок з єдиного податку)
ТЕМА 6. Податковий облік та звітність за платою за землю	Практичне завдання 6. Податковий облік та звітність за платою за землю (особливості оподаткування використання земельних ділянок різного призначення) Лабораторна робота 4. Розрахунок прикінцевих операцій, визначення фінансового результату та формування декларації з податку на прибуток
ТЕМА 7. Податковий облік та звітність сільськогосподарських виробників	Практичне завдання 7. Податковий облік та звітність сільськогосподарських виробників
ТЕМА 8. Податковий облік та звітність з інших податків, зборів й обов'язкових платежів	Практичне завдання 8. Податковий облік та звітність з: акцизного податку; митних операцій; екологічного податку; збору за першу реєстрацію транспортного збору; збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства; збору за спеціальне використання води; плати за користування надрами; туристичного збору; збору за місця для паркування транспортних засобів Лабораторна робота 5. Формування податкової звітності за спрощеною системою

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми	Зміст
ТЕМА 1. Податковий облік: його зміст та організація на підприємстві	Опрацювання лекційного матеріалу. Поглиблене вивчення та порівняльний аналіз фінансового, податкового та управлінського обліку.
ТЕМА 2. Податковий облік та звітність з податку на прибуток підприємств	Опрацювання лекційного матеріалу. Поглиблене вивчення виникнення різниць при нарахуванні податку на прибуток. Типові порушення та відповідальність.
ТЕМА 3. Податковий облік та звітність з податку на додану вартість	Опрацювання лекційного матеріалу. Поглиблене вивчення виникнення корегувань до ПДВ та складання первинних документів для їх обліку. Типові порушення та відповідальність.

Назва теми	Зміст
ТЕМА 4. Податковий облік та звітність з податку з доходів фізичних осіб	Опрацювання лекційного матеріалу. Поглиблене вивчення та підготовка податкового звіту про доходи, військовий збір та єдиний соціальний внесок з найманих працівників і тих, для кого є податковими агентами. Типові порушення та відповідальність.
ТЕМА 5. Податковий облік та звітність за спрощеною системою оподаткування	Опрацювання лекційного матеріалу. Поглиблене вивчення та порівняння загальної та спрощеної системи оподаткування для ФОП, податкові ризики та наслідки для ФОП: типові порушення та відповідальність.
ТЕМА 6. Податковий облік та звітність за платою за землю	Опрацювання лекційного матеріалу. Поглиблене вивчення та порядок розрахунку і заповнення податкової декларації. Типові порушення та відповідальність.
ТЕМА 7. Податковий облік та звітність сільськогосподарських виробників	Опрацювання лекційного матеріалу. Поглиблене вивчення основних відмінностей в оподаткуванні сільськогосподарських виробників та порядку складання податкової декларації. Типові порушення та відповідальність.
ТЕМА 8. Податковий облік та звітність з інших податків, зборів й обов'язкових платежів	Опрацювання лекційного матеріалу. Поглиблене вивчення питань нарахування та складання декларацій з акцизного збору, митних платежів тощо. Типові порушення та відповідальність.

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі навчання дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні» з метою розвитку визначених компетентностей освітньої програми та активізації освітнього процесу на лекційних заняттях передбачено використання різноманітних методів навчання, таких як:

проблемні лекції (з використанням візуалізації, спрямовані на викладенні базисних положень досліджуваних тем, передбачається виконання здобувачами самостійного активного пошуку відповідей на проблемні тематичні питання);

практичні заняття (з використанням методів рішення задач, розгляду ситуацій, проведення дискусій);

лабораторні роботи (з використанням методу ділової гри – умови лабораторних робіт документально підтверджені, тому заповнення облікової інформаційної бази імітує практичну господарську діяльність українського підприємства);

самостійна робота (виконання практичних завдань для самостійної роботи, підготовка до захисту Звіту з лабораторних робіт).

Під час проведення лекційних, практичних та лабораторних занять використовуються: проблемне викладання, пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, дослідницький методи викладання та метод ділової гри.

Проблемні лекції – відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається, сприяють формуванню у здобувачів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички (Тема 2, 3, 4, 5, 7, 8);

Міні-лекції – викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу як частини цілісної теми, що характеризується значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень (Тема 1, 6);

На практичних та лабораторних заняттях застосовуються продуктивні методи навчання, що спрямовані на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів:

групова робота (Тема 1, 8);

ситуаційні завдання (Тема 2, 3, 4, 5, 6, 7).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів: максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума – 35 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль здобувача вищої освіти, проводиться у формі іспиту.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною «Облік і звітність в оподаткуванні» визначається сумуванням всіх балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: тестування (15 балів), письмові контрольні роботи (20 балів), творче завдання, наукова стаття, тези доповіді (10 балів), захист лабораторних робіт (15 балів).

Семестровий контроль: Іспит.

Приклад екзаменаційного білета.

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність «Облік і оподаткування»

Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

Навчальна дисципліна «Облік і звітність в оподаткуванні»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ

Завдання 1. Стереотипне (10 балів). Необхідно розрахувати суму єдиного податку, що буде сплачена підприємством до бюджету.

Підприємство «Біант»- платник єдиного податку (група 3), платник ПДВ придбало комп'ютер за ціною 3600 грн, у т.ч. ПДВ. За доставку та підключення

було додатково сплачено 120 грн, у т.ч. ПДВ. Цього ж місяця продало автомобіль та отримало за нього 12000 грн, у т.ч. ПДВ. Залишкова вартість авто – 7000 грн. Сума нарахованого зносу – 13000 грн.

Завдання 2. Діагностичне (10 балів). Необхідно визначити: суму податкової соціальної пільги (за наявності), суму податку на доходи фізичних осіб. Обґрунтуйте застосування або незастосування податкової соціальної пільги.

Протягом місяця на підприємстві була нарахована заробітна плата:

1 робітник – з/п 13 250 грн. Чорнобилець 2 категорії. Інвалід 3 групи.

2 робітник – з/п 8 900 грн. Дві дитини до 18 років.

3 робітник – з/п 14 000 грн. Герой України.

4 робітник – з/п 7 000. Студент бюджетної форми навчання без отримання стипендії.

Завдання 3. Евристичне (20 балів). Необхідно: 1) визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету за звітний місяць або суму бюджетного відшкодування та 2) заповнити декларацію з ПДВ.

ТОВ «Марс» є платником ПДВ. В звітному періоді були здійснені операції:

відвантажена продукція покупцям на суму 72000 грн. (з ПДВ), за яку була отримана часткова передоплата в попередньому звітному періоді на суму 30000 грн;

отримано передоплату за майно, здане в оренду, 5000 грн. (без ПДВ);

перерахований аванс постачальнику за сировину 36000 грн. (в т.ч. ПДВ);

затверджено авансовий звіт по відрядженні на 3600 грн., в. т. ч. ПДВ 450 грн;

на виробництво продукції було придбано сировини на суму 9000 грн. (з ПДВ) і списано у виробництво;

підприємство ввезло на митну територію України товари митною вартістю 10000 грн. (без ПДВ);

ліквідовано основний засіб, яке прийшло в непридатність в результаті повені, балансова вартість на момент ліквідації 5000 грн.

на розрахунковий рахунок підприємства надійшла передоплата 12000 грн. (з ПДВ).

Затверджено на засіданні кафедри обліку та бізнес-консалтингу

Протокол № 6 від 20.12.20XX року

Зав. кафедрою, д.е.н., проф.

А.А. Пилипенко

Екзаменатор, к.е.н., доц.

О.В. Фартушняк

Критерії оцінюванню екзаменаційного білету.

Під час виконання завдань студент має розуміти, що типи завдань, які запропоновані йому у білеті нададуть можливість оцінити його навички, розуміння предмету та професійні здібності щодо можливості самостійно вирішити завдання з обліку і звітності в оподаткуванні.

Перше завдання характеризують професійні навички студента на **стереотипному** рівні та оцінюються максимально на **рівні 10 балів**. Максимальна кількість балів за **перше завдання** ставиться при правильному вирішенні та обґрунтуванні своєї відповіді. Якщо відповідь неповна або містить помилки, то студент отримує меншу кількість балів в залежності від ступеня виконання та

характеру помилок.

Максимальна кількість балів за **друге діагностичне завдання (10 балів)** ставиться при вірному розрахунку та надані обґрунтованої відповіді. Якщо відповідь неповна або містить помилки, то студент отримує меншу кількість балів в залежності від ступеня виконання та характеру помилок.

Максимальну кількість балів (20 балів) за вірно вирішене **третє евристичне завдання** студент отримує за умов детального наведення всіх розрахунків і пояснень, правильного заповнення книги та рядків з наведенням кінцевого висновку. Максимальна кількість балів надається студентові якщо він в повному обсязі з відповідними поясненнями здійснює всі розрахунки, не припускає арифметичних помилок. Якщо відповідь неповна або містить помилки, то студент отримує меншу кількість балів в залежності від ступеня виконання та характеру помилок

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Облік і звітність в оподаткуванні: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / М.Т. Теловата, В.П. Пантелєєв, К.В. Безверхий, О.О. Григорєвська, С.І. Ковач, О.А. Юрченко – К.: НАСОА. 2019. – 506 с.

2. Левицька С.О., Осадча О.О., Антонюк О.Р. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Облік і оподаткування». – Рівне. – ПП «Формат-А», 2020, 200 с.

Додаткова

3. Облік у ФОП Авторський колектив Видавничого будинку «Фактор» Х. : Фактор, 2021. 96 с. URL : <https://i.factor.ua/ukr/books/348/>

4. Часовнікова Ю. С., Фам Тхао Ван Організація обліку малого підприємства. Modern research in world science. Proceedings of the 3rd International scientific and practical conference. – Lviv, Ukraine: SPC "Sci-conf.com.ua", 2022. – P. 1661-1667. URL : <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/27698>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

5. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

6. Державна податкова служба України. Офіційний портал URL : <https://tax.gov.ua>

7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

8. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15.05.2003 р. №755-IV // URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
9. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>
10. Сторінка курсу на офіційному сайті ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця URL : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=10907>